

7. แผนด้านเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

7. แผนปฏิบัติการรายด้าน ปี พ.ศ.2569 ด้านเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

1. นิยามศัพท์

ชุมชน หมายถึง ชุมชนท้องถิ่น หรือหน่วยงาน รวมถึงองค์กรภายนอกมหาวิทยาลัยที่เป็นเป้าหมายหลักในการให้บริการวิชาการของมหาวิทยาลัย โดยอยู่ในบริเวณพื้นที่ 2 จังหวัดได้แก่ จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดตรัง

แผนเสริมสร้างความสัมพันธ์ หมายถึง แผนสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อดำเนินกิจกรรมและโครงการในการยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนท้องถิ่นทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการศึกษา

2. การประเมินสถานการณ์ ปัญหา และความจำเป็นของแผนปฏิบัติการ ด้านเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 – 2570)

2.1. การวิเคราะห์ปัจจัยภายในที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงาน

ปัจจัยด้าน	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
โครงสร้าง (Structure)	-	-
กลยุทธ์ (Strategy)	S1. มหาวิทยาลัยมีการพัฒนาท้องถิ่นที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนท้องถิ่น	W1. ขาดการส่งเสริมและขาดการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่นในลักษณะของ Partner W2. ขาดการส่งเสริมการพัฒนาท้องถิ่นให้แก่ ชุมชนไปสู่การพัฒนาวิชาชีพ รายได้ เพื่อสร้างความเข้มแข็งอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน W3. ขาดการทำแผนกลยุทธ์แผนในการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่มหาวิทยาลัยทำความร่วมมือ
ระบบ (Systems)	S2. มหาวิทยาลัยมีการกำหนดพื้นที่เป้าหมายในการให้บริการที่ชัดเจน S3. มีเครือข่ายความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนและท้องถิ่นที่ไปให้บริการ	W4. ด้านบริการวิชาการเพื่อพัฒนาท้องถิ่นที่เป็นปัจจุบัน W5. ขาดความชัดเจนในระเบียบการเบิกจ่ายงบประมาณ

ปัจจัยด้าน	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
	<p>S4. มหาวิทยาลัยมีความร่วมมือกับองค์กรและหน่วยงานภายนอก ในการสนับสนุนการให้บริการ</p> <p>S5. มหาวิทยาลัยมีการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง</p> <p>S6. มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมให้พัฒนาหลักสูตรระยะสั้นด้านการบริการวิชาการเชิงพื้นที่</p>	
ทักษะ (Skills)	<p>S7. มีศาสตร์หรือสาขาที่หลากหลาย พร้อมในการประยุกต์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น</p> <p>S8. มีการประยุกต์องค์ความรู้เพื่อพัฒนาท้องถิ่น สอดคล้องกับนโยบาย และพันธกิจของมหาวิทยาลัย</p> <p>S9. คณาจารย์ บุคลากร เจ้าหน้าที่ มีองค์ความรู้ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญในการพัฒนาท้องถิ่น</p>	-
รูปแบบ (Styles)	S10. มีการบูรณาการข้ามศาสตร์ของหน่วยงานภายในคณะ พร้อมในการประยุกต์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น	-
บุคลากร (Staffs)	S11. มหาวิทยาลัยมีนโยบายให้บุคลากรปฏิบัติงานด้านบริการวิชาการด้านชุมชน	W6. บุคลากรขาดความเข้าใจในเรื่องการบูรณาการการประยุกต์วิชาการในการพัฒนาท้องถิ่น
ค่านิยมร่วม (Shared value)	-	-

2.2 การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงาน

ปัจจัยด้าน	โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
การเมือง (Politics)	<p>O1. นโยบายรัฐบาลและกระทรวง อว. มุ่งเน้นให้ราชภัฏเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น</p> <p>O2. ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมีนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนงานที่ชัดเจนในการพัฒนาท้องถิ่น</p> <p>O3. สภามหาวิทยาลัยมีนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนงานที่ชัดเจนในการพัฒนาท้องถิ่น</p> <p>O4. มหาวิทยาลัยมีนโยบาย ยุทธศาสตร์ จุดเน้น และแผนงานที่ชัดเจนในการพัฒนาท้องถิ่น</p>	T1. ทศนคติ แนวคิดส่วนบุคคลของประชาชนในเชิงลบต่อการดำเนินงานของหน่วยงานในพื้นที่บริการวิชาการ
เศรษฐกิจ (Economics)	O5. นโยบายรัฐบาลมุ่งเน้นการเพิ่มรายได้ให้ชุมชนยกระดับเศรษฐกิจฐานราก	-
สังคม (Social)	<p>O6. มีเครือข่ายศิษย์เก่า อาจารย์เก่า องค์กร หน่วยงานท้องถิ่น ที่พร้อมให้ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในการพัฒนาท้องถิ่น</p> <p>O7. มีพื้นที่ให้ความร่วมมือการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนอื่น (Are Based and Community Engagement)</p>	T2. สถานการณ์โรคระบาด ส่งผลกระทบในเชิงพื้นที่สำหรับการบริการวิชาการ
เทคโนโลยี (Technological)	<p>O8. นโยบายภาครัฐส่งเสริมให้จัดทำศูนย์ข้อมูลอัจฉริยะ</p> <p>O9. ชุมชนมีความตื่นตัวในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p>	T3. ชุมชนยังขาดระบบการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศและยังขาดการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น
สิ่งแวดล้อม (Environmental)	-	T4. สภาพแวดล้อม และสถานการณ์ทางธรรมชาติที่ไม่สามารถควบคุมได้ ที่ส่งผลกระทบในเชิงพื้นที่ในการบริการวิชาการ
กฎหมาย (Legal)	1. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.2547 มีจุดเน้นให้เป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น	-

3. สารสำคัญของแผนปฏิบัติการรายด้าน ปี พ.ศ.2569 ด้านเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

3.1 วัตถุประสงค์/เป้าหมาย (Goal)

เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่บริการตามความต้องการของชุมชนท้องถิ่น ให้ชุมชนในพื้นที่บริการสามารถพึ่งตนเองได้ และเป็นชุมชนต้นแบบในการพัฒนา

3.2 เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด กลยุทธ์

เป้าประสงค์	ผลลัพธ์ที่สำคัญ	หน่วยนับ	ผลการดำเนินงาน พ.ศ.2566 – 2568 (ถ้ามี)			ค่าเป้าหมาย	กลยุทธ์
			2566	2567	2568	2569	
Objective ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สร้างความเข้มแข็ง สามารถจัดการตนเองได้ และเกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน	จำนวนองค์ความรู้หรือเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น	องค์ความรู้/นวัตกรรม	-	-	-	6	1. ส่งเสริมและสนับสนุนศักยภาพนักวิจัยในการทำงานวิจัยเชิงพื้นที่เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการตนเองของชุมชนในด้านเศรษฐกิจ สังคมสิ่งแวดล้อม สุขภาพและการศึกษา 2. ส่งเสริมผลงานวิจัยสู่การตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับชาติและนานาชาติ และการจดทรัพย์สินทางปัญญา
	จำนวนหมู่บ้าน/โรงเรียนที่ได้รับการพัฒนาจากการดำเนินโครงการโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช (C)	หมู่บ้าน/โรงเรียน	15 หมู่บ้าน	8 หมู่บ้าน / 1 โรงเรียน	2 หมู่บ้าน /โรงเรียน	10 หมู่บ้าน /โรงเรียน	
	สัดส่วนโครงการเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ (Area Based Development) ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ	ร้อยละ	-	-	-	90	

เป้าประสงค์	ผลลัพธ์ที่สำคัญ	หน่วยนับ	ผลการดำเนินงาน พ.ศ.2566 – 2568 (ถ้ามี)			ค่าเป้าหมาย	กลยุทธ์
			2566	2567	2568	2569	
	นครศรีธรรมราชเทียบกับ โครงการบริการวิชาการ						
	จำนวนนวัตกรรมที่เกิด จากขึ้นจากการดำเนิน โครงการเพื่อพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น	นวัตกรรม	-	-	-	10	
	จำนวนครัวเรือน ที่ประสบ ความสำเร็จในการ ยกระดับรายได้เพิ่มขึ้น	ครัวเรือน	-	-	-	7	
	จำนวนชุมชนต้นแบบ/ โรงเรียนต้นแบบ/ศูนย์การ เรียนรู้ต้นแบบการพัฒนา ตามบริบทเชิงพื้นที่และภูมิ สังคม	ชุมชน	-	-	-	1	
	จำนวนประชากรที่เข้าร่วม โครงการเกิดทักษะ/ สมรรถนะการจัดการ เรียนรู้และนำไปใช้ ประโยชน์	คน	-	-	-	900	

3.3 โครงการ/กิจกรรม

ที่	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ 2569	หน่วยงานดำเนินการ หลัก
1	<p>โครงการ ยกระดับเศรษฐกิจฐานรากชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราชด้วย BCG Model บนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>โครงการมุ่งเน้นให้ชุมชนสามารถ ยกระดับเศรษฐกิจฐานราก ผ่านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิด BCG ซึ่งประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> • B (Bio Economy): ใช้ทรัพยากรชีวภาพในพื้นที่ เช่น เกษตรอินทรีย์ สมุนไพร ประมงพื้นบ้าน • C (Circular Economy): ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรหมุนเวียน ลดของเสีย และใช้เทคโนโลยีรีไซเคิลในกระบวนการผลิต • G (Green Economy): สร้างเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ลดการปล่อยคาร์บอน และพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ <p>โดยยึดหลัก ความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม</p> <p>ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยในฐานะหน่วยงานวิชาการจะทำหน้าที่เป็น “พี่เลี้ยง” ให้กับชุมชนในด้าน</p> <ul style="list-style-type: none"> • การถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี • การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP / GI / ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น) • การสร้างช่องทางตลาดทั้งออฟไลน์และออนไลน์ • การฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพคนในชุมชน <p>เพื่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากที่มั่นคง ยั่งยืน และสามารถขยายผลไปยังชุมชนอื่น ๆ ได้ในอนาคต</p>		

ที่	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ 2569	หน่วยงานดำเนินการ หลัก
	กิจกรรมที่ 1. อบรมการเขียนโครงการ	✓	คณะ/สาขาวิชา
	กิจกรรมที่ 2. ชุมชนสุขใจ ใส่ใจสุขภาพะ พัฒนาทักษะอาชีพและสันตนาการ อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช	✓	คณะ/สาขาวิชา
	กิจกรรมที่ 3. ยกระดับคุณภาพชีวิต และภูมิปัญญาท้องถิ่นพื้นที่นาพุทภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช	✓	คณะ/สาขาวิชา
	กิจกรรมที่ 4. ยกระดับภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะชุมชนตำบลควนชะลิก อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช	✓	คณะ/สาขาวิชา
	กิจกรรมที่ 5. การส่งเสริมสนับสนุนการใช้และการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ทางเลือกอื่น ๆ	✓	คณะ/สาขาวิชา
	กิจกรรมที่ 6. ส่งเสริมคุณภาพชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อความมั่นคงและยั่งยืนเชิงพื้นที่กรณีประเพณีการชักพระเดือน 5 ตำบลคลอง อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช	✓	คณะ/สาขาวิชา
	กิจกรรมที่ 7. พัฒนาทักษะด้านศิลปกรรมชุมชน เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้เยาวชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช	✓	คณะ/สาขาวิชา
	กิจกรรมที่ 8. การส่งเสริมคุณภาพชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่นของกลุ่มผู้สูงอายุตำบลท่าศาลาจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อความมั่นคงและยั่งยืน	✓	คณะ/สาขาวิชา